

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk

5703173/11

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 5 september 2011
Onderwerp Vereniging Martijn

Naar aanleiding van het verzoek van uw Kamer¹ om een brief te ontvangen over de bevindingen van het Openbaar Ministerie (OM) aangaande de mogelijkheden tot vervolging, ontbinding en/of verbodenverklaring van de vereniging Martijn (hierna: de vereniging), informeer ik u hierover als volgt. Tevens deel ik u mee dat ik de op 8 juli jongstleden ingezonden schriftelijke vragen van de leden Van Toorenburg en Omzigt² over de vereniging Martijn beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

Ik stel voorop dat de vereniging Martijn een vereniging is wier streven ik ten zeerste afkeur. Ik realiseer mij dat de vereniging ook in de maatschappij op grote weerstand stuit. De begrijpelijke onrust over de vereniging kan niet los worden gezien van geruchtmakende zaken als de Amsterdamse zedenzaak. De bestrijding van kindermisbruik en kinderpornografie heeft voor mij de hoogste prioriteit. Ik memoreer dat er per 1 januari 2012 een landelijke stuurploeg kinderporno van OM en politie wordt ingesteld. Ook is er dan één landelijke organisatie bij zowel het OM als de politie die met de uitvoering van de aanpak van kinderporno wordt belast. In deze landelijke organisatie wordt voorzien in capaciteit voor informatie- en kennisdeling, voor coördinatie en voor landelijke opsporing. In de aanpak staan de slachtoffers centraal.

In deze brede context van bestrijding van kindermisbruik kijk ik ook naar de casus van de vereniging Martijn. Ik vind het een goede zaak dat het OM nauwlettend en actief blijft onderzoeken of de vereniging – zowel strafrechtelijk als civielrechtelijk – binnen de grenzen van de wet opereert. Daarbij teken ik aan dat de vrijheid van vereniging en vergadering een grondbeginsel is van onze democratische rechtsstaat. Die grondrechten gelden ook ten aanzien van groeperingen met een gedachtegoed dat ik ver van mij werp. Ook voor deze grondrechten geldt echter dat ze niet absoluut zijn en wettelijke beperking mogelijk is.

---

¹ Bij de regeling van werkzaamheden d.d. 21 juni 2011.

² nummer 2011Z15324

Binnen die kaders zal ik mij maximaal inspinnen om te bezien of aanknopingspunten kunnen worden gevonden voor stappen tegen de vereniging.

Mogelijkheden tot straf- of civielrechtelijke aanpak van de vereniging

Onder aansturing van het OM worden de vereniging en haar website al circa tien jaar in de gaten gehouden door het Landelijk Expertisecentrum Kinderporno en het team Beeld en Internet (Kinderporno) van de Dienst IPOL van het KLPD. Doel daarvan is te bezien of individuele leden, bestuurders en/of de rechtspersoon zelf straf- of civielrechtelijke normen overtreden.

Uit de jurisprudentie van de Hoge Raad volgt dat voor strafrechtelijke aansprakelijkheid van een rechtspersoon er sprake dient te zijn van een in redelijkheid aan de rechtspersoon toe te rekenen gedraging. Belangrijk oriëntatiepunt daarbij is of de strafbare gedraging in de sfeer van de rechtspersoon heeft plaatsgevonden. Daarvan zal met name sprake zijn als de rechtspersoon daadwerkelijke zeggenschap heeft gehad over of leiding heeft gegeven aan het strafbare handelen of nalaten.³

Voor een civielrechtelijk verbod en ontbinding van een rechtspersoon op grond van artikel 2:20 BW is vereist dat wordt vastgesteld dat de werkzaamheid van de rechtspersoon in strijd is met de openbare orde. Aan de verbodenverklaring van een vereniging worden in de rechtspraak, mede gelet op het grondrecht van de vrijheid van vereniging, strenge eisen gesteld. De werkzaamheid van de vereniging moet een zodanige aantasting inhouden van als wezenlijk ervaren beginselen van het Nederlandse recht, dat deze indien zij op grote schaal zou worden toegepast, ontwrichtend zou blijken voor de samenleving.

Recent is alles wat over de vereniging bekend was opnieuw tegen het licht gehouden. De op dat moment beschikbare informatie leverde, ook in onderling verband bezien, geen verdenking op ter zake van door de vereniging gepleegde strafbare feiten. Het OM heeft toen ook onvoldoende aanknopingspunten gevonden voor een succesvol verzoek tot ontbinding c.q. verbodenverklaring op grond van artikel 2:20 van het Burgerlijk Wetboek. Deze conclusie heeft het OM via een persbericht op 18 juni 2011 openbaar gemaakt. Voor de afweging die het College heeft gemaakt is met name het volgende van belang.

De vereniging heeft een kleine kern van leden met daaromheen een groep sympathisanten. Het doel van de vereniging behelst samengevat het volgende: "het bespreekbaar maken van en het streven naar wettelijke en maatschappelijke acceptatie van ouderen/jongeren relaties."

In de statuten van de vereniging is opgenomen dat alles binnen de grenzen van de Nederlandse wet dient te blijven. Daarnaast is er een banner op de website geplaatst met de mededeling dat berichten die als strafbaar zijn te kwalificeren, zullen worden verwijderd.

De bij de politie en het OM bekende verdachten en veroordeelden van pedoseksuele delicten, waaronder (ex) leden van de vereniging, hebben op onderlinge en individuele basis contacten met elkaar, maar buiten de vereniging om.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
5 september 2011

Ons kenmerk
5703173/11

---

³ HR 21 oktober 2003, NJ 2006, 328.

Wel ontmoeten zij elkaar (ook) op de site, ledenvergaderingen en huiskamerbijeenkomsten, maar verdergaande persoonlijke contacten hebben uitsluitend plaats in privésituaties die losstaan van de vereniging. Een aantal (ex-) bestuursleden van de vereniging heeft zich (als natuurlijk persoon) schuldig gemaakt aan of wordt verdacht van het plegen van strafbare feiten. Er kan op dit moment echter geen verband worden gelegd met de vereniging als rechtspersoon.

Hierbij is ook van belang dat niet is gebleken dat op de site of in het (al enige tijd niet meer verschenen) ledenblad en het (inmiddels opgeheven) forum verspreiding van kinderporno heeft plaatsgevonden. Evenmin heeft de politie op de internetsite van de vereniging zogenoemde 'tips & tricks' ten behoeve van het plegen dan wel voorkomen/ belemmeren van ontdekking of bevorderen van strafbare feiten aangetroffen.

Lopende acties

In juli is ex artikel 12 Sv een klacht ingediend over de beslissing van het OM de vereniging niet te vervolgen. Dit is reeds aan de orde geweest in mijn beantwoording van Kamervragen⁴. De zitting waarop deze klacht behandeld zal worden staat gepland voor eind september. Het Hof zal, op basis van alle relevante stukken, de beslissing van het OM om niet tot vervolging over te gaan toetsen. Dan zal duidelijk worden of de uitleg die het OM aan de strafrechtelijke mogelijkheden geeft, strookt met die van de (straf)rechter. Het Hof kan het OM een opdracht tot vervolging geven.

Ondertussen blijft het OM actief bezien of de vereniging de grenzen van de wet niet overschrijdt en strafrechtelijke aanpak mogelijk is. Het OM zal daadwerkelijk optreden indien en zodra er zich concrete feiten en omstandigheden voordoen die aanleiding geven tot een verdenking van strafbare feiten.

Verder onderzoekt het OM of het huidige wettelijke kader ruimte biedt voor een civielrechtelijke aanpak alsmede of er feiten en omstandigheden kunnen worden aangetoond die een dergelijke aanpak mogelijk maken. Wanneer alsnog aanknopingspunten worden gevonden voor een kansrijke civielrechtelijke actie, zal deze weg worden bewandeld.

Daarnaast vind ik het van belang het toezicht op rechtspersonen zodanig in te richten dat in een zo vroeg mogelijk stadium kan worden voorkomen dat met gebruikmaking van rechtspersonen activiteiten worden ontplooid die evident in strijd zijn met wat maatschappelijk aanvaardbaar is. In dat kader zullen bijvoorbeeld binnen het onlangs (1 juli) in werking getreden systeem van doorlopend toezicht op rechtspersonen bijzondere risicoprofielen worden ontwikkeld. Deze bijzondere risicoprofielen kunnen bijdragen aan een zo tijdig en grondig mogelijke verzameling van relevante feiten en informatie, die nodig is voor een effectieve aanpak van dergelijk rechtspersonen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
5 september 2011

Ons kenmerk
5703173/11

---

⁴ Antwoorden van 25 juli 2011, nummer 2011Z15644

Voor het einde van het jaar zal ik uw Kamer een brief doen toekomen, waarin deze en eventueel andere mogelijke opties nader worden uitgewerkt.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
5 september 2011

Ons kenmerk
5703173/11

BIJLAGE

2011Z15324

Antwoorden kamervragen van de leden Van Toorenburg en Omtzigt (beiden CDA) aan de minister van Veiligheid en Justitie en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over de vereniging Martijn (ingezonden 8 juli 2011)

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
5 september 2011

Ons kenmerk
5703173/11

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het persbericht van het Openbaar Ministerie d.d. 18 juni j.l. 'Vereniging Martijn niet vervolgd'?

Antwoord
Ja

Vraag 2

Op welke wijze heeft Nederland invulling gegeven aan artikelen 4 en 8 van het verdrag van Lanzarote dat als doelstellingen heeft

- het voorkomen en bestrijden van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen;
- het beschermen van de rechten van kinderen die het slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik;
- het bevorderen van nationale en internationale samenwerking bij de bestrijding van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen?

Vraag 3

Op welke wijze heeft Nederland invulling gegeven aan artikelen 26, 27 en 28 van het verdrag van Lanzarote, waarin een rechtspersoon strafbaar gesteld wordt op basis van de overtreding van de leidende personen in die rechtspersoon en uitdrukkelijk ook ontbinding van die rechtspersoon als straf is opgenomen?

Antwoord op vraag 2 en vraag 3

Het op 25 oktober 2007 te Lanzarote tot stand gekomen verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik (hierna: het verdrag) is niet alleen strafrechtelijk georiënteerd, maar ook multidisciplinair van aard. Naast straf- en sanctiebepalingen gaat het om preventieve en beschermende maatregelen die betrekking hebben op nationale coördinatie en internationale samenwerking. Het Verdrag legt statenpartijen op deze terreinen verplichtingen op tot het nemen van wetgevende of andere maatregelen.

Nederland heeft het Verdrag op 1 maart 2010 geratificeerd, waarna het verdrag met ingang van 1 juli 2010 voor Nederland in werking is getreden. Voor zover de uitvoering van het verdrag noopte tot wetwijziging is daarin voorzien door de Wet van 26 november 2009 (Stb. 544). Deze wet is op 1 januari 2010 in werking getreden. Nederland voldoet aan de verplichtingen die in het verdrag zijn opgenomen.

Nederland heeft het verdrag ruimhartig geïmplementeerd en geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het maken van voorbeholden.

Voor een uitvoerige beschrijving van de wijze waarop Nederland uitvoering geeft aan de verplichtingen die in het Verdrag zijn opgenomen verwijs ik graag naar de

memorie van toelichting bij het voorstel van rijkswet tot goedkeuring van het verdrag (Kamerstukken II, 2008-2009, 31 808, nr. 3).

Met betrekking tot de wijze waarop Nederland voldoet aan de verplichtingen zoals omschreven in de artikelen 8, 26, 27 en 28 van het verdrag breng ik graag het volgende naar voren.

Artikel 8, tweede lid, van het verdrag verplicht de statenpartijen de verspreiding van materiaal waarin de in het verdrag strafbaar gestelde feiten worden gepromoot, te voorkomen of te verbieden. De bepaling is geplaatst in het hoofdstuk dat statenpartijen verplicht tot het nemen van preventieve maatregelen gericht op het algemene publiek. De bepaling beoogt de bevordering van het plegen van seksuele uitbuiting van kinderen bijvoorbeeld via advertenties te voorkomen. Nederland heeft via beleidsmaatregelen uitvoering gegeven aan deze bepaling. Tegen het verspreiden van het door het verdrag bedoelde materiaal kan onder omstandigheden ook strafrechtelijk worden opgetreden op grond van strafbare uitlokking (artikel 47 Wetboek van Strafrecht) of de strafbaarstelling van aanbod van medeplichtigheid (artikel 133 Sr).

Artikel 26 van het verdrag verplicht tot vestiging van de aansprakelijkheid van rechtspersonen voor de in het verdrag omschreven strafbare feiten. Het betreft een min of meer standaardbepaling die in meer internationale rechtsinstrumenten wordt gehanteerd. Daarbij is voor de aansprakelijkheid vereist dat sprake is van een gedraging gepleegd door een leidinggevende binnen de rechtspersoon 'ten voordele' van de rechtspersoon. Artikel 51 Sr voorziet in mogelijkheden tot strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen. Deze regeling kan worden gekenschetst als ruimer dan waartoe Nederland op grond van artikel 26 van het verdrag wordt verplicht. Graag verwijs ik in dit verband op mijn antwoorden op Kamervragen van het lid Arib (PvdA) van 11 mei 2011 (Handelingen II 2010/11, Aangangsel 2467).

Op grond van artikel 27 van het verdrag moet worden voorzien in doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende straffen voor rechtspersonen wier aansprakelijkheid is vastgesteld, met inbegrip van strafrechtelijke of niet-strafrechtelijke boetes. In aanvulling daarop somt dit artikel een aantal mogelijke maatregelen op. De Nederlandse wetgeving voorziet in deze straffen, sancties en maatregelen.

Artikel 28 van het verdrag noemt een aantal strafverzwarende omstandigheden waarmee door de rechter rekening moet kunnen worden gehouden bij het bepalen van de op te leggen straf voor de in het Verdrag omschreven strafbare feiten. In het Nederlandse stelsel van wettelijke strafmaxima is de gedachte dat deze maxima de rechter ruimte bieden om rekening te houden met strafverzwarende omstandigheden. Voorts voorzien artikel 273f, derde tot en met zevende lid, artikel 248 en artikel 43 Sr expliciet in strafverzwaring voor de meeste van de in artikel 28 genoemde omstandigheden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
5 september 2011

Ons kenmerk
5703173/11

Vraag 4

Acht u het in overeenstemming met het verdrag van Lanzarote dat Nederland de vereniging Martijn vrijelijk haar werk laat doen, terwijl:

- a. de vereniging openlijk streeft naar sociale en maatschappelijke acceptatie van kinderen-ouderen relaties 1)**
- b. ten minste acht (oud)-bestuursleden veroordeeld zijn voor zedendelicten 2)**
- c. Geert B. (veroordeeld voor twee zedendelicten met jonge kinderen en een moord) in zijn rechtszaak gezegd heeft dat hij bij de vereniging Martijn tips kreeg hoe hij kinderen moest benaderen en sporen moest wissen (tips als: 'benader alleen meisjes uit de buurt die je al kent en geen wildvreemden' en 'verstuur bestanden niet digitaal want dit laat sporen na').**

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
5 september 2011

Ons kenmerk
5703173/11

Vraag 6

Is bij het vooronderzoek dat het OM gedaan heeft, en in het advies van de landsadvocaat, ook rechtstreeks getoetst aan het verdrag van Lanzarote en andere internationale verdragen? Zo nee, bent u bereid dat alsnog te doen?

Antwoord op vraag 4 en vraag 6

Zoals ik ook al in het antwoord op vraag 2 en vraag 3 naar voren heb gebracht, voldoet Nederland aan de verplichtingen die uit het Verdrag voortvloeien. De Nederlandse wetgeving biedt de bescherming die het verdrag beoogt te bieden. Dat geldt eveneens voor de bepalingen in het verdrag die raken aan de vragen die in het kader van de vereniging Martijn aan de orde zijn, zoals de mogelijkheden tot strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen. Hetgeen ter zake het optreden tegen de vereniging Martijn naar voren is gebracht, staat naar mijn mening niet op gespannen voet met de verplichtingen die uit het verdrag voortvloeien. Verder verwijs ik naar mijn brief aan de Kamer van heden.

Vraag 5

Als september a.s. de verdragspartijen van het verdrag van Lanzarote bij elkaar komen in Straatsburg om de naleving van het verdrag te toetsen, bent u dan bereid om daar de casus van de vereniging Martijn voor te leggen aan de andere staten die het verdrag geratificeerd hebben en hen te vragen of het handelen van Nederland in overeenstemming met het verdrag is?

Antwoord

Het verdrag voorziet in een Comité van de Partijen dat toeziet op de uitvoering van ervan (Hoofdstuk X van het verdrag). Het Comité heeft een faciliterende rol waar het betreft het uitwisselen van informatie, het identificeren van 'best practices' en het volgen van relevante juridische, beleidsmatige en technologische ontwikkelingen. Op grond van artikel 39 van het verdrag komt het Comité voor de eerste keer bijeen binnen een jaar na de tiende ratificatie van het verdrag. Aangezien Nederland behoort tot de eerst tien lidstaten die het verdrag hebben geratificeerd, is Nederland voor deze eerste bijeenkomst van de statenpartijen in september uitgenodigd. Deze oprichtingsbijeenkomst zal hoofdzakelijk een procedureel karakter dragen. Ook overigens behoort het bespreken van casusposities naar mijn mening niet tot de taken van het Comité. Ten slotte merk ik nog op dat, zoals hierboven uiteengezet, Nederland naar mijn overtuiging voldoet aan de verplichtingen van het Verdrag.

Vraag 7

Bent u bereid het OM opdracht te geven om de vereniging Martijn strafrechtelijk te vervolgen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Bent u bereid om het OM opdracht te geven tot civiele vordering tot ontbinding en verboden verklaring van de vereniging Martijn op basis van artikel 2:20 BW? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 7 en vraag 8

Op dit moment is geen sprake van een verdenking van een concreet strafbaar feit die een strafrechtelijke vervolging kan rechtvaardigen. Ten aanzien van de verbodenverklaring en ontbinding van de rechtspersoon geldt dat verder wordt onderzocht of er binnen het huidige wettelijke kader toch ruimte bestaat om op te treden alsmede of er feiten en omstandigheden aanwezig zijn die een dergelijk optreden mogelijk maken.

Ik verwijs hieromtrent verder naar mijn brief aan Uw Kamer van heden.

Vraag 9

Kunt de antwoorden op de gestelde vragen zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 1 september naar de Kamer zenden in verband met het geagendeerde debat inzake de niet-vervolging van de vereniging Martijn en de bijeenkomst van de verdragspartijen?

De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

¹⁾ www.martijn.org/info/statuut.doc

²⁾ http://rtl.nl/%28actueel/rtlnieuws/binnenland/%29/components/actueel/rtlnieuws/2011/06_juni/21/binnenland/bestuursleden